

63. møde.

Fredag den 3. maj kl. 10.

Formanden:

Medlem af folketinget Chr. Christensen har meddelt mig, at han på forslagsstillernes vegne ønsker at tage *forslag til lov om ændring af lov om film og biografier* (lovforslag nr. 43) tilbage. Ønsker nogen at optage dette lovforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Medlemmer af folketinget Ib Christensen, Flygaard, Grønberg, Mølgaard og Poul Westergaard har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om regler for organisationers og foreningers bidrag til politisk virksomhed.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Ib Christensen*) (DR):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til lov om regler for organisationers og foreningers bidrag til politisk virksomhed.*

Spørgsmålet om forpligtelsen til som medlem af faglige og erhvervsmæssige organisationer at yde økonomisk tilskud til politiske partier, politiske foreninger og udgivelse af politisk presse har tidligere været behandlet og drøftet i folketinget, uden at det er lykkedes at tilvejebringe et resultat.

Ved en højesteretsdom, der den 28. november 1966 er afsagt i sagen mellem chauffør Claus Jensen og Chaufførernes Fagforening, er det på ny fastslået af et flertal af de i voteringen deltagende dommere, at det er gældende retstilstand, at sådanne organisationer er berettiget til af det kontingent, som pågældende medlem er pligtig at betale, at anvende en del til politisk virksomhed, uanset at dette måtte være i strid med det pågældende medlems overbevisning.

Forslagsstillerne må imidlertid anse det for at være i overensstemmelse med demokratiske synspunkter, at ingen borger som følge

af sin beskæftigelse, stilling eller erhverv kan tilpligtes at yde støtte til politisk virksomhed i strid med eget ønske. Det fremsatte forslag tilsigter at tilvejebringe en sådan retsorden, at den enkelte borger ikke længere som følge af sit faktisk tvungne medlemskab af en interesseorganisation skal kunne tilpligtes at yde sådanne bidrag, men at dette må være den enkelte borgers egen frivillige sag.

Forslagsstillerne understreger, at nærværende forslag har til hensigt at beskytte de demokratiske rettigheder for såvel medlemmerne af lønmodtagerorganisationer som medlemmerne af arbejdsgiverorganisationer. De medlemmer af de pågældende organisationer, som ønsker gennem deres organisation at yde bidrag til politiske formål, får fri adgang hertil efter organisationens bestemmelse, mens de medlemmer, som ikke ønsker at yde en sådan støtte gennem deres organisation, fritages herfor uden risiko for at miste deres arbejde eller blive skadet i udøvelsen af deres erhverv.

Forslagsstillerne mener, at den stærke opsplitning af såvel lønmodtagerne som selvstændige erhvervsdrivende på et bredt spektrum af vidt forskellige politiske partier gør en lovgivning som den her foreslåede særlig aktuell og påkrævet.

Forslagsstillerne savner ikke forståelse for, at den økonomiske støtte, der gennem firmaaktieselskaber ydes visse politiske partier, også bør tages op til vurdering i forbindelse med en beskyttelse af aktionærmindretal mod at blive tvunget til at yde tilskud til politiske partier.

Forslagsstillerne er videre af den opfattelse, at det er sundest for et demokrati, at de politiske partier bæres økonomisk af medlemmernes og vælgernes frie, individuelle bidrag og kontingenter.

Forslagsstillerne er villige til at drøfte den bedst mulige praktiske udformning af de principper, der ligger til grund for nærværende lovforslag.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 54) findes i tidenden sp. 5859).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges ensstemmigt med 114 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af forskellige arvelove.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 32) findes i tidenden sp. 5860).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 108 stemmer mod 19.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om fuld anvendelse af midlerne i Statens Uddannelsesstøtte [af Freddy Madsen m. fl.].

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXXIV) findes i tidenden sp. 4347, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 329).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Helle Degn (S):

For socialdemokratiet er det væsentligt endnu en gang at få lejlighed til at pointere, at hvis undervisningsministerens vilje havde været til stede, havde mulighederne også været der for at udbetale de af forslagsstillerne nævnte 90 mill. kr. som en engangsydelse til de studerende. Det behøver ikke at påvirke næste års støttetilodelingsniveau, som det blev påstået under førstebehandlingen her i salen. Men vi har noteret os modviljen fra undervisningsministerens side.

På baggrund af de ekstraordinære prisstigninger, som har fundet sted inden for det sidste halve års tid, finder vi, at de studerende kan være berettiget til at få en engangskompensation, dog ikke på baggrund af reguleringspristallets størrelse. Hvis pristallet vurderes, uden at nøjere undersøgelser er foretaget, ser det praktisk talt ens ud for f. eks. studerende og pensionister, men det viser sig dog ved nøjere eftertanke, at reguleringspristallet dækker noget højst forskelligt. Leveomkostningerne for en studerende og for en pensionist er jo forskellige, men begge grupper har dog det tilfælles, at de må siges at være nogle sårbare grupper, som her i en tid med voldsomme prisstigninger . . .

Formanden:

Der er særlig uro til venstre i salen for øjeblikket.

Helle Degn (S):

For pensionisternes vedkommende drejer det sig om at holde en tilværelse ved lige, og det kan nævnes, at de ud over en normal regulering 2 gange årligt har fået særlige